

Висока школа струковних студија за васпитаче – Шабац
Добропољска 5
15000 Шабац

ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ СПЕЦИЈАЛИСТИЧКОГ РАДА

Подаци о комисији

1. Датум и орган који је именовao комисију

Веће одсека специјалистичких студија Високе школе струковних студија за васпитаче у Шапцу, на својој седници од 18.5.2018. године именовало је Комисију.

2. Састав комисије са назнаком сваког члана, звања, назива уже научне области за коју је изабран у звање, датум избора.

Др Бранка Будимировић, професор струковних студија за област математичко-информатичких наука (предмети: Почетно математичко образовање, Методика почетног развијања математичких појмова 1 и 2, Математичке игре), ментор;

Др Вјекослав Будимировић, професор струковних студија за област математичко-информатичких наука (предмети: Истраживачки студијски рад, Почетно математичко образовање, Математичке игре), председник;

Др Љиљана Станков, професор струковних студија за област педагошких наука (предмети: Истраживачки студијски рад-методологија педагошких истраживања, Методологија педагошких истраживања, Методика васпитно-образовног рада 2), члан.

Подаци о кандидату:

1. Име, име једног родитеља, презиме:

ЗОРИЦА (ДРАГАН) МАРИЋ 5/17 СП

2. Датум рођења, општина, република
05. 09. 1981 . год. ШАБАЦ

3. Датум одбране, место и назив специјалистичког рада
_____ Шабац,

СКУПОВНИ ПРИСТУП У РАЗВИЈАЊУ ПОЈМА БРОЈА НА ПРЕДШКОЛСКОМ УЗРАСТУ

4. Научна област из које је стечено знање:

Струковни васпитач

Наслов специјалистичког рада

СКУПОВНИ ПРИСТУП У РАЗВИЈАЊУ ПОЈМА БРОЈА НА ПРЕДШКОЛСКОМ УЗРАСТУ

Преглед специјалистичког рада

Структура специјалистичког рада: рад је изложена у шест поглавља на 55 страна. Садржај рада је следећи:

Увод. 1. Теоријски приступ проблему проучавања, 2. Развијање појма скупа код предшколске деце, 3. Методологија истраживања, 4. Радионице реализоване у оквиру истраживања, 5. Анализа и интерпретација резултата истраживања, 6. Закључак, Литература, Прилози.

Вредновање појединих делова специјалистичког рада

У уводном делу приказана је улога и значај скуповног приступа у развијању појма броја у раду са децом предшколског узраста.

Садржаји о скуповима и скуповним операцијама заступљени су у већини савремених програма почетне наставе математике. О образовној, методичкој и васпитној вредности ових садржаја написано је много чланака, одржано доста дискусија на разним нивоима, али још увек није утврђено право место скупова у почетној настави. Једно од основних неслагања је шта ставити на почетку програма, скуп или број?

Они који су мишљења да појам скупа треба усвојити пре појма броја, образлажу то педагошком вредношћу предумеричког периода изучавања скупова. Предшколско дете треба да стекне знања која ће му олакшати и убрзати схватање природног броја.

У скуповном приступу приликом формирања појма броја полази се од неких основних скуповних појмова, као што су: придруживање елемената једног скупа елементима другог скупа, упоређивањем скупова и изграђивање појмова „једнакобројни“, „неједнакобројни“, „скуп са више елемената“, „скуп са мање елемената“.

Класичним усмереним активностима које имају за циљ усвајање одређених математичких појмова приписује се највише замерки. Реализовањем оваквих активности заступљен је углавном фронтални облик рада, при чему велики број деце често остаје у пасивној улози. Активности треба да буду тако осмишљене да дете самостално решава проблемске задатке и слободно изражава сопствено мишљење. Васпитач у складу са темом, циљевима и задацима планира облике рада који су најчешће фронтални и групни. Неке активности захтевају примену групног и индивидуалног облика рада, мада васпитачи ове облике рада ређе користе у свом раду. Радионице као облик рада имају велике предности јер деца њиховом применом успешније и једноставније усвајају одређене математичке појмове, а осим тога развија се такмичарски дух код деце као и осећај групне припадности.

Овим истраживањем ћемо испитати да ли радионице као облик рада имају предности у односу на реализовање активности класичним путем.

У поглављу **Методологија истраживања**, кандидат је прецизирао основне параметре свог истраживања.

Проблем истраживања : *Утврдити да ли је радионичарски приступ формирању појма броја помоћу скупова код деце предшколској узрасној ефикаснији у односу на класичан приступ формирању овог појма?*

Предмет истраживања : предмет овог истраживања је *супериорности, ефикасности и дидактичка вредности организовања васпитно-образовног рада путем радионица у припремној предшколској групи.*

Циљ истраживања : *Циљ истраживања је експериментално утврђивање постојања разлика између радионичарској и класичној приступа у формирању појма броја помоћу скупова код деце у припремној предшколској групи.*

Задачи истраживања:

На основу постављеног циља формулисани су следећи задаци:

- Осмислити припреме за класичне усмерене активности из области математике на тему формирање појма броја;
- Осмислити радионице из области развијања почетних математичких појмова, којима се развија појам скупа (1 – 1 придруживања и броја);
- Утврдити да ли постоји статистички значајна разлика у знањима деце када се активност реализује путем радионица и класичних усмерених активности;
- Утврдити да ли је рад у радионицама деци интересантнији, да ли буди њихову радозналост, повећава ангажовање и подстиче дечију активност.

Хипотеза истраживања: С обзиром на претходно утврђени циљ и задатке истраживања, постављена је општа хипотеза:

Постоје значајне разлике између класичној и радионичарској приступа организовању васпитно-образовног рада при реализацији активности из области почетној математичкој образовања;

Полазећи од циља и задатака истраживања постављене су следеће подхипотезе:

- могу се осмислити радионице из области развијања почетних математичких појмова, којима се развија појам скупа „1-1“ придруживања и броја;
- рад у радионицама условљава боље, трајније и ефикасније знање о појму броја код деце у припремној предшколској групи и доприноси већој дечијој активности, радозналости и мотивисаности за рад;

- радионичарски приступ омогућава већу применљивост и разумевање појма броја.

Организација и ток истраживања

Популација која је испитивана у овом истраживању су деца предшколског узраста, која похађају припремни предшколски програм у вртићима на Новом Београду.

Истраживање је емпиријско. У току истраживања примењене су метода теоријске анализе, експериментална метода и дескриптивна метода.

Као мерни инструмент у истраживању коришћен је тест. Исти тест се користи пре и после експеримента, односно код иницијалног и финалног тестирања.

Подаци истраживања су упоређени уз помоћ дескриптивне методе.

Резултати истраживања

Финално мерење, као и иницијално је реализовано у припремним предшколским групама вртића које су одабране за овај експеримент. Деца су решавала исте задатке као на иницијалном тесту.

Деца контроне групе су у овом тесту дала 77 % тачних одговора при финалном мерењу, што је за 12 % боље у односу на иницијално мерење где су дала 65 % тачних одговора. Деца експерименталне групе су при завршном мерењу дала чак 83 % тачних одговора, што је побољшање за 28 % у односу на иницијално мерење када је тај проценат износио свега 55 % тачних одговора.

По задацима резултати су следећи: код првог задатка можемо видети да је у финалном мерењу експериментална група показала боље резултате у односу на контролну групу. При финалном мерењу је 85 % деце експерименталне групе задатак урадило тачно, што је за 15 % боље у односу на иницијално мерење када је то урадило 70 % деце. Што се тиче деце контролне групе, 80 % деце је тачно урадило задатак при финалном мерењу, што је за 5 % мање у односу на експерименталну групу, али у односу на иницијално мерење није дошло до промене, већ је резултат остао исти.

На основу овога можемо закључити да деца контролне групе нису остварила напредак у решавању овог задатка.

Структура тачних и нетачних одговора код другог задатка је следећа: 75 % деце контролне групе тачно урадило задатак, што је за 10 % боље у односу на иницијално мерење када је било 65 % тачних одговора. Из експерименталне групе при финалном мерењу тачно је урадило чак 85 % деце, што је за 30 % више у односу на иницијално мерење када је 55 % деце урадило тачно. Можемо видети да је напредак код експерименталне групе очигледан и знатно већи од контролне групе.

Трећи задатак, који је био најтежи за решавање у обе групе, деца су боље решила на финалном тесту. Приметно је да су и у овом случају деца експерименталне групе

показала боља знања, тако је 75 % деце контролне групе успешно решило задатак, што је за 25 % више него при иницијалном мерењу када је то учинило 50 % деце. Што се тиче деце експерименталне групе, при финалном мерењу, тачно је решило задатак 80 % деце, што је за 35 % више у односу на иницијално мерење када је то учинило 45 % деце из ове групе. Дакле, и код овог задатка имамо бољи напредак деце из експерименталне групе. Наведени резултати истраживања показују да је код деце експерименталне групе дошло до значајнијег напретка у развијању појма скупа, једнакобројних скупова и појма броја јер су се у раду са њима примењивале математичке игре кроз радионице уз примену разноврсног дидактичког материјала.

На основу свега можемо рећи да је потврђена основна хипотеза тј. да постоје значајне разлике између класичног и радионичарског приступа организацији васпитно-образовног рада при реализацији активности из области почетног математичког образовања;

Такође, можемо рећи да су потврђене и подхипотезе, да се могу осмислити радионице из области развијања почетних математичких појмова, којима се развија појам скупа „1-1“ придруживања и броја; такође, рад у радионицама условљава боље, трајније и ефикасније знање о појму броја код деце у припремној предшколској групи и доприноси већој дечијој активности, радозналости и мотивисаности за рад. На крају можемо закључити да радионичарски приступ омогућава већу применљивост и разумевање појма броја.

Утврдили смо да математичке игре кроз радионичарски приступ имају више ефекта у процесу усвајања знања код деце предшколског узраста. Овај начин рада за децу је подстицајнији, занимљивији и резултира бољим знањем и дужим задржавањем наученог.

Закључак

Развојање појма броја на предшколском узрасту није усвајање готових знања већ њихово откривање и надоградња. Посебан значај и карактеристика математичког образовања је решавање проблема. Како би деца усвојила основне математичке појмове, најпре треба да буду добро мотивисана и заинтересована, а како бисмо то постигли, математичке појмове треба тако развијати да произилазе из проблемских ситуација које су деца способна да доживе и које одговарају његовом актуелном нивоу развоја. Васпитач треба да подстиче дете да проблемске задатке решава самостално како би се његове интелектуалне способности обликовале и изградиле на разумљив и оригиналан начин.

Математичке појмове дете ће најуспешније открити кроз игру, уз добро одабран дидактички материјал. Игра утиче на комплетан развој дечје личности. Она доприноси развоју свих психо-физичких функција, његових сазнања и знања.

Познато је да процес стицања појма броја код деце предшколског узраста може да се остварити само интуитивним путем. Из тог разлога полази се од увођења појма скупа, затим „1-1“ придруживања и увођења Веновог дијаграма. Деца тако усвајају бројност скупа као његово битно обележје, апстрахујући елементе скупа. На тај начин почиње се развијати појам броја као битно својство једне класе скупова. Развијајући појам серијације у скупу деца ће прећи на серијацију скупова према бројности. Тако се на природан начин долази до усвајања појма бројевног низа, као и релација веће и мање.

Системским, организованим радом, адекватним избором дидактичких игара и материјала за рад допринећемо лакшем и бржем усвајању појма броја.

Резултати овог истраживања показују колико је радионичарски приступ у служби развијања појма броја бољи од класичног, јер пружа деци могућност да кроз игру долазе до открића. Деца експерименталне групе су била много више мотивисана за активности, усвајала су знања брже и квалитетније, имала су могућност да препознају усвојене појмове у различитим ситуацијама и да примењују стечена знања. Акцент је био на откривању и сазнавању, што је резултирало већим нивоом усвојеног знања.

КОНАЧНА ОЦЕНА СПЕЦИЈАЛИСТИЧКОГ РАДА

Разматрајући целокупну материју рада под насловом: „ СКУПОВНИ ПРИСТУП У РАЗВИЈАЊУ ПОЈМА БРОЈА НА ПРЕДШКОЛСКОМ УЗРАСТУ “, кандидата Зорице Марић, струковног васпитача, Комисија је закључила да специјалистички рад садржајем задовољава све критеријуме који се постављају пред радове овакве врсте.

Имајући напред наведено у виду, Комисија сматра да је кандидат успешно реализовао постављене циљеве и задатке. Својим искуством, осмишљеним примерима и радионицама дао је значајан допринос овом подручју истраживања.

Специјалистички рад је написан у складу са образложењем наведеним у пријави теме. Резултати истраживања су детаљно приказани и протумачени у складу са захтевима методологије истраживачког рада. Резултати су успешно повезани постојећим стручним знањима и непосредном праксом. Специјалистички рад садржи све битне елементе.

Коришћена је доступна, савремена стручна литература.

Рад садржи практична и теоријска знања, умења и вештине. Рад показује оспособљеност кандидата за сагледавање стручних проблема, даља стручна истраживања, као и мењања васпитне праксе.

ПРЕДЛОГ

На основу укупне оцене рада Комисија предлаже Наставном већу Високе школе струковних студија за васпитаче – Шабац, да специјалистички рад под насловом: „ СКУПОВНИ ПРИСТУП У РАЗВИЈАЊУ ПОЈМА БРОЈА НА ПРЕДШКОЛСКОМ УЗРАСТУ “, кандидата Зорице Марић, прихвати и да се закаже јавна одбрана.

ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

др Бранка Будимировић, ментор

др Љиљана Станков, члан

др Вјекослав Будимировић, председник
